

26.11.2003

EØ

30.09.2003

2000/2899 ME/ME1

Kultur- og kirkedepartementet
Pb 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 21.11.2003

Høringssvar – utkast til endringer i forskrift om avgift på offentlig fremføring av utøvende kunstneres prestasjoner

NHO har mottatt til uttalelse KKDs høringsbrev av 30.09.2003 om utvidelse av forskriftens § 4 til å omfatte all offentlig fremføring.

Manglende utredning

Høringsbrevet føyer seg beklageligvis til en rekke av høringsbrev og proposisjoner på opphavsrettens område, som etter vårt syn er utilfredsstillende utredet, særlig i forhold til konsekvensene for brukerne/betalingspliktige. Det er ikke i foreliggende høringsbrev søkt klarlagt eller gitt noen som helst pekepinn på den samlede belastningen en opprettholdelse av FUK-avgiften og innføring av ny beregningsgrunnlag vil medføre for næringslivet. Den eneste angivelsen av konsekvenser for brukersiden i konsekvensutredningen er at det opplyses at "Endringen vil i prinsippet medføre økte kostnader for de som fremfører ikke-vernede lydopptak offentlig". (Et utsagn som for øvrig synes å ikke samsvare med tidligere gitte grunnleggende opplysninger om saken.) Det manglende fokus på de betalingspliktige synes dessuten å gjenspeiles i høringslisten, (se bak)

Så vidt vi kan se, bør det uansett om det fortsatt foregår forhandlinger med GRAMO på en del områder, foreligge et ikke ubetydelig tallmateriale som kunne danne grunnlag for noe mer konkretiserte angivelser både av hva de kulturpolitiske avgiftene vil koste de ulike brukergruppene og samfunnet som helhet, og hvor mye av dette som vil gå til selve administrasjonskostnaden av ordningen.

Etter NHOs syn er Utredningsinstruksens krav ikke tilfredsstillt ved departementets fremgangsmåte. Det at det foreligger et lovvedtak i forkant av forskriftsendringen, kan vi ikke se skal utgjøre noe fritaksgrunnlag for å klarlegge disse forholdene. Den mangelfulle utredningen av konsekvenser ble bl.a. påpekt i vårt høringsbrev av 23.09.1999 forut for den lovendringen som ligger til grunn for forskriftsutkastet. I proposisjonen var imidlertid næringsorganisasjonenes syn knapt gjengitt. Desto mer burde en kunne forvente at departementet nå i denne omgang hvor saken direkte angår bl.a. næringslivets bruk, gjør noe

nærmere rede for denne siden av saken – all den tid heller ikke den etterfølgende proposisjonen gjorde noe for å klargjøre omkostningsbildet nærmere.

Denne etter vårt syn, gjentatte mangelfulle utredning av konsekvenser av opphavsrettslige problemstillingene som berører våre medlemsbedrifter, kan NHO vanskelig akseptere.

Avgiftsgrunnlaget går for vidt

NHO er uansett den forutgående behandling av lovendringen, fortsatt av den generelle oppfatningen at det utover vederlagsplikten ikke er grunn for plikt til å betale avgift til fondet. Når det gjelder avgiftsbetaling utenfor dette området, er NHOs prinsipielle standpunkter at vi anser begrunnelsene for slik avgiftsbelegging for å være:

- a) paradoksalt ved i grunnen å betale for noe man *ikke* bruker (levende musikk)
- b) utgått på dato (pensjonsbetraktninger)
- c) lite logiske ved at et bortfall etter helt alminnelige prinsipper av vederlag til spesifiserte aktører, skal "bøtes på" ved en generell avgift som tilfaller andre aktører.
- d) for diffuse ("generelle kulturpolitisk virkemiddel")

Den avgiftsordningen som forskriftsutkastet gjenspeiler, kan vi ikke se har fått noen holdbar reell begrunnelse innenfor rammen av dagens nåværende tekniske og økonomiske situasjon. NHO etterlyste en nærmere redegjørelse for dette i 1999 i høringen til utkastet til lovendring. Vi kan ikke se at det i den etterfølgende politiske behandlingen har fremkommet noen egentlig avklaring av hva som er de reelle målsettinger, og ikke minst hva som er de reelle virkningene av ordningen.

Etter NHOs syn bør utøvende kunstners økonomiske interesse primært ivaretas ved den avtalen som inngås med primærbrukeren. Alminnelige kulturpolitiske virkemidler utover det som måtte følge av våre internasjonale forpliktelser, bør finansieres på annen måte enn ved avgift.

I forlengelsen av dette bemerker vi konkret til forskriftsutkastet det følgende

Utvidelse av virkeområdet til § 4

Ved å fastsette en felles beregningsmetode i forskriften for kringkasting og annen offentlig fremføring, blander man, etter NHOs syn, sammen to typer bruk som vi anser for å være prinsipielt forskjellige, og sementerer denne blandingen.

Etter vårt syn bør en avgift til FUK kunne beregnes på ulikt grunnlag for virksomheter hvis karakter i vesentlig grad består i musikkformidling, og andre virksomheter hvor eventuell offentlig fremføring av musikk har en helt annen underordnet karakter.

NHO antar dessuten at forutberegneligheten av musikkbruk vil være vesentlig høyere i kringkastingsvirksomhet enn ved annen offentlig fremføring. NHO anser det derfor som lite hensiktsmessig å pålegge en generell plikt i for alle brukere til å betale forloddssinnbetaling.

Fastsettelse av avgiftnivå

Så vidt NHO er kjent med er det på det nåværende tidspunkt likevel ikke nødvendigvis slik at forhandlingene mellom GRAMO og brukerne er "kommet langt nok" til at man har grunnlag for å gi forskrifter om avgiftnivået fra det angitte tidspunkt. Reiselivsbedriftenes landsforbund som bl.a. organiserer dansearrangører som er en av de mest fremtredene aktører innen fremføring av mekanisk musikk, ligger så vidt vi vet fortsatt i forhandlinger/nemndsløsning vedrørende avgiftnivået. Etter NHOs oppfatning vil fastsettelse av en forskrift om avgiftnivået nå, før det er endelig klart hva som vil bli utfallet at denne saken, kunne gripe inn i disse forhandlingene på uheldig vis. Også på dette punktet savner vi for øvrig en nærmere avgivelse av hva som er det faktiske forholdet vedrørende den generelle utviklingen av vederlags-/avgiftsfastsettelsen.

Ved den koblingen som foretas mellom det fremforhandlede vederlaget til GRAMO, fastsettes avgiften uten hensyn til hvilke reelle kulturpolitiske tiltak FUK skal ivareta. Med bakgrunn i et ønske om å hindre "konkurransedreining" kan det dermed skje en vesentlig økning i avgiften til FUK, uavhengig av alle andre hensyn. Dette er NHO ikke enig i.

Effektivisering av innkrevingsadministrasjonen

For våre medlemsbedrifter som skal betale avgift både til GRAMO/FUK og TONO, fremstår det nå som en unødig fordyring at man skal bekoste og holde liv i to administrative organisasjoner som skal foreta den samme type innkrevingsoppdrag overfor de vesentlig samme betalingspliktige. Etter NHOs syn, bør KKD innta en aktiv rolle med hensyn til å bringe i stand en mer samordnet og presumptivt mindre kostnadskrevende organisatorisk løsning. Gevinsten ved en slik rasjonalisering bør komme de betalingspliktige til gode.

Høringsadressater

NHO ber om at man for fremtidige høringer på dette området (fortsatt) inkluderer flere av våre landsforeninger som direkte høringsadressater. Dette gjelder Reiselivsbedriftenes landsforbund, Rederienes landsforening og Transportbedriftenes landsforening som alle representerer klart definerte brukergrupper for fremføring av musikk.

Vi konstaterer for øvrig at flere av de andre store hovedorganisasjonene på arbeidsgiversiden heller ikke er oppført på høringslisten.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Espen Ødegaard
advokat